

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Геолого-географічний факультет
Кафедра географії України, ґрунтознавства і земельного кадастру

Силабус курсу
"Рекреаційно-туристське природокористування"

Обсяг	Загальна кількість: кредитів 4; годин - 120; залікових модулів - 2; змістовних модулів - 2
Семестр, Рік	10 / 5 Спеціальність «Туризм»
Дні, Час, Місце	за розкладом занять
Викладач (і)	Красєха Єрофей Никифорович; доктор біологічних наук, професор кафедри географії України, ґрунтознавства і земельного кадастру Біланчин Ярослав Михайлович – кандидат географічних наук, доцент, зав. кафедри географії України, ґрунтознавства і земельного кадастру; Попельницька Наталія Олександрівна - кандидат географічних наук, провідний фахівець кафедри географії України, ґрунтознавства і земельного кадастру
Контактний телефон	066 355 25 63
Е-mail:	grunt.ggf@onu.edu.ua
Робоче місце	Кабінет кафедри географії України, ґрунтознавства і земельного кадастру, кім.63
Консультації	очні консультації: понеділок з 15.00-16.00

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі студентами буде здійснюватися наступним чином:

е-mail: grunt.ggf@onu.edu.ua

телефон: 066 355 25 63

аудиторія: за розкладом

АНОТАЦІЯ КУРСУ (місце даної дисципліни в програмі навчання; мета курсу; тематика)

Предметом вивчення навчальної дисципліни є сучасна структура, зміст і завдання рекреаційно-туристського природокористування, рекреаційно-туристські ресурси території країни та Одещини, їхні складові компоненти і комплекси, явища і наслідки в умовах природокористування.

Пререквізити курсу: для вивчення дисципліни «Рекреаційно-туристське природокористування» студент повинен засвоїти знання за програмами дисциплін географічного та туристичного спрямування, які передбачені програмою підготовки студентів за спеціальністю «Туризм».

Мета курсу – засвоєння студентами знань про структуру і значення туристсько-рекреаційних ресурсів території, форми, ефективність та наслідки туристсько-рекреаційного природокористування, вплив туристсько-рекреаційних природно-географічних ресурсів на розвиток рекреації і туризму в Одеському регіоні.

Завдання курсу – засвоєння студентами знань про туристсько-рекреаційні ресурси території, вплив туристсько-рекреаційного використання на їхній стан, обґрунтування заходів з раціонального використання ресурсів території, збереження і охорони умов і ресурсів природно-господарського середовища життя і діяльності людей в процесі рекреаційно-туристського природокористування.

Очікувані результати навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- сутність понять «природні ресурси», «природокористування», «рекреаційно-туристське природокористування», «раціональне природокористування», «нераціональне природокористування»;
- структуру, зміст і сучасне завдання навчальної дисципліни «Рекреаційно-туристське природокористування»;
- основні групи рекреаційно-туристських ресурсів території;
- основні види природно-географічних рекреаційно-туристських ресурсів території та їхню рекреаційно-туристську привабливість (погодно-кліматичні, геолого-геоморфологічні, водні та гідромінеральні, флористично-фауністичні та ґрунтово-земельні ресурси);
- ландшафтно-географічне різноманіття території як рекреаційно-туристський об'єкт;
- природоохоронні та унікальні території і об'єкти України як об'єкти рекреації і туризму;
- види рекреаційно-туристського природокористування та його можливі негативні наслідки для природно-екологічного середовища;
- заходи зі збереження і охорони природно-екологічних умов і рекреаційно-туристських ресурсів території;
- природно-рекреаційний потенціал і рекреаційно-туристську привабливість Одеського регіону України;
- рекреаційно-туристську діяльність в низинах Дунаю і Дністра, в регіоні озер і лиманно-гірлових комплексів території області;
- природоохоронно-екологічні проблеми рекреаційно-туристського природокористування в Одеському регіоні та шляхи їхнього вирішення;

вміти:

- визначити рекреаційно-туристську цінність і привабливість природно-географічних рекреаційно-туристських ресурсів території та її ландшафтно-географічного різноманіття;
- визначити рекреаційно-туристську цінність та привабливість природоохоронних і унікальних територій і об'єктів України;
- запобігти погіршенню природно-екологічних умов і рекреаційно-туристського потенціалу території в результаті рекреаційно-туристської діяльності;
- обґрунтувати рекреаційно-туристську привабливість гео економічного положення та природно-географічних умов і ресурсів Одеського регіону;
- передбачити природно-екологічні проблеми і негативні наслідки для біологічного і ландшафтного різноманіття території рекреаційно-туристського природокористування в Одеському регіоні;
- обґрунтувати шляхи для збереження біологічного і ландшафтного різноманіття в умовах їхнього рекреаційно-туристського використання;
- запропонувати свій проект чи варіант раціонального рекреаційно-туристського природокористування в Одеському регіоні.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (20 год.), практичних і семінарських (26 год.), організації самостійної роботи студентів (74 год.).

Основна підготовка студентів здійснюється на лекційних та практичних заняттях, але у значній мірі покладається на самостійне вивчення предмета студентами денної форми навчання під час семестру. Під час викладання дисципліни використовуються методи навчання: словесні (лекція, пояснення); наочні (демонстрація Power Point, графічні матеріали, карти); практичні (практичні та семінарські роботи); робота з навчальними та навчально-методичними посібниками (під керівництвом викладача, самостійна робота студентів).

Перелік тем (загальні блоки)

Змістовний модуль 1. Рекреаційно-туристське природокористування як навчальна дисципліна. Природно-географічні рекреаційно-туристські ресурси території та рекреаційно-ресурсне природокористування

Тема 1. Вступ. Об'єкт, предмет і завдання навчальної дисципліни рекреаційно-туристське природокористування.

Тема 2. Рекреаційно-туристські ресурси території. Основні групи, їх загальна характеристика.

Тема 3. Основні види природно-географічних рекреаційно-туристських ресурсів, їхня характеристика, цінність та привабливість як об'єктів рекреаційно-туристського використання.

Тема 4. Природоохоронні та унікальні території і об'єкти України як об'єкти рекреації і туризму.

Тема 5. Рекреаційно-туристське природокористування.

Змістовний модуль 2. Рекреаційно-туристське природокористування в Одеському регіоні, рекомендації і заходи зі збереження і охорони природно-господарських умов і рекреаційно-туристських ресурсів регіону

Тема 1. Загальна фізико-географічна характеристика і рекреаційно-туристський потенціал Одеського регіону.

Тема 2. Рекреаційно-туристське природокористування в Одеському регіоні.

Тема 3. Раціоналізація рекреаційно-туристського природокористування в Одеському регіоні та підвищення його ефективності.

Рекомендована література

Основна

1. *Бейдик О.О.* Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування: Монографія. – К.: - Київський університет, 2001. - 395 с.
2. *Горішевський П., Васильєв В., Зінко Ю.* Сільський зелений туризм: організація надання послуг гостинності. – Івано-Франківськ: Місто НВ, 2003. – 148с.
3. *Гудзевич А.В.* Природоохоронні території як основа екотуризму // Вісник наукових досліджень. Серія: Туризм. – Тернопіль: Галицький інститут імені В'ячеслава Чорновола. - 2006. – Вип.1. – С. 48-51.
4. *Жученко В.Г.* Унікальні природні території як об'єкти туризму // Вісник наукових досліджень. Серія: Туризм. – Тернопіль: Редакційно-видавничий відділ Галицького інституту імені В'ячеслава Чорновола, 2006. – Вип.1. - С. 155-160.
5. *Кифяк В.Ф.* Організація туристичної діяльності в Україні. – Чернівці: Зелена Буковина, 2003. – 312 с.
6. *Кривульченко А. І.* Кінбурн: ландшафти, сучасний стан та значення: Монографія. – Кропивницький: Центрально-Українське видавництво, 2016. – 416 с.
7. *Лиманно-устьевые комплексы Причерноморья:* географические основы хозяйственного освоения. – Л.: Наука, 1988. – 304 с.
8. *Мальська М.П., Худо В.В., Цибух В.І.* Основи туристичного бізнесу: Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. - 272 с.
9. *Нефедова Н.С.* Територіальна організація рекреаційної діяльності Одеського регіону / Н.С. Нефедова, В.В. Яворська, Н.П. Михайлова // Географія та туризм: наук.зб. / Ред.кол: Я. Б. Олійник (відп.ред.) та ін. – К.: Альфа-ПСК, 2015 – Вип.32. – С.54-66.
10. *Одеський регіон:* передумови формування, структура та територіальна організація господарства: навч.посібник / Одес. нац. ун-т імені І.І. Мечникова; авт. колектив: О. Г. Топчієв, І.І. Кодратюк, В.В. Яворська [та ін.]. – Одеса: Астропринт, 2012. – 336 с.

11. *Панкова Є.В.* Туристичне краєзнавство. Навч. посіб. - К.: Альтпрес, 2003.- с.199.
12. *Петранівський В.Л., Рутинський М.Й.* Туристичне краєзнавство: Навч. посіб. / За ред. проф. Ф.Д. Заставного. – К.: Знання, 2006. - 575 с.
13. *Природа Одесской области.* Ресурсы, их рациональное использование и охрана / под ред. проф. Г.И. Швевса, доц. Ю. А. Амброз. – Киев-Одесса: Вища школа. Головное издательство, 1979. – 144с.
14. *Ротар І., Руденко В.П.* Рекреаційні ресурси України. Наук. роб., МБА ЧНУ ім. Ю. Федьковича. – Чернівці, 2008. - 34 с.
15. *Русев І. Дельта Днестра / І. Русев.* – Одеса: Астропринт, 2003. – 768 с.
16. *Стети України:* навч. посібник: у 3 томах. Т 1. Матеріали до історії заселення та освоєння. Авт.-уклад. Є. Н. Красєха. – Одеса. : Астропринт, 2015. – 640 с.
17. *Стети України:* навч. посібник: у 3 томах. Т 3. Проблеми охорони та збереження ландшафтного та біологічного різноманіття. Авт.-укл. Є. Н. Красєха. – Одеса. : Астропринт, 2020. – 740 с.
18. *Топчієв О.Г.* Теоретичні та методологічні аспекти рекреаційної географії: сучасний підхід / О.Г. Топчієв, Ван Ціншен // Український географічний журнал. – 2003, №1. – С. 45-48.
19. *Фоменко Н.В.* Рекреаційні ресурси та курортологія. Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. - 307 с.
20. *Фурдичко О.І., Сівак В.К., Солодкий В.Д.* Заповідна справа в Україні: Підручник. - Чернівці: Зелена Буковина, 2005. - 336 с.
21. *Царик Л.П.* Природні заповідні території. Навч. посіб. Видання друге, доповнене та перероблене. – Тернопіль. – 2001. – С. 4-10.
22. *Чорноморський біосферний заповідний.* Перлина Північного Причорномор'я / за ред. Юрченка А. П. – Херсон: Наддніпряночка, 2013. – 148 с., іл.
23. *Шашеро А. М.* Туристичне краєзнавство. Одеський туристичний регіон. - Одеса: Апрель, 2016. – 120 с.

Додаткова

1. *Анісімов В.М.* Проблеми реалізації потенціалу туристичної діяльності та розвиток соціально-культурної сфери в Україні // Вісник наукових досліджень. Серія: Туризм. – Тернопіль: Редакційно-видавничий відділ Галицького інституту імені В'ячеслава Чорновола, 2006. – Вип.1. – С. 196.
2. Географічна енциклопедія України: У 3 т. - К.: Українська енциклопедія. 1990.-Т.2-С. 209.
3. *Масляк П.О.* Рекреаційна географія: навч. посіб. - К.:Знання, 2008.-343 с.
4. *Охарєв В.О.* Стратегія реформування туристичної галузі України в рамках концепції стійкого розвитку // Вісник наукових досліджень. Серія: Туризм. – Тернопіль: Редакційно-видавничий відділ Галицького інституту імені В'ячеслава Чорновола, 2006. – Вип.2. – 18 28 с.
5. Розвиток туристичного бізнесу регіону: навч. посіб./ за ред. Школи І.М. - Чернівці: Книги – XXI, 2007.-292 с.
6. *Садовник .П.* Розвиток туристичного бізнесу в Україні в контексті формування позитивного іміджу держави у світі // Вісник наукових досліджень. Серія: Туризм. – Тернопіль: Редакційно-видавничий відділ Галицького інституту імені В'ячеслава Чорновола, 2006. – Вип.1. - С. 102-107.
7. *Реймерс Н. Ф.* Природопользование. Словарь-справочник. – М.: Мысль, - 1990. – 637 с.

Політика оцінювання

- Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої

дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

● Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбутись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Поточний контроль і оцінювання виконання практичних занять і завдань	Модульний контроль 1	Модульний контроль 2	Підсумковий контроль	Сума балів
5+20=25	20	20	35	100

Підсумковий контроль за дисципліною – залік. Залік складає студент, який виконав усі обов'язкові види робіт, які передбачаються навчальною програмою дисципліни та під час опанування дисципліни набрав 60 і більше балів.

Для студентів, які набрали впродовж семестру сумарно меншу кількість балів, ніж мінімум для заліку (60) допускається написання реферату за темами лекційних, практичних занять чи самостійної роботи, за які отримана незадовільна оцінка, або перескладання МК, за яку отримана незадовільна оцінка.

Самостійна робота студентів

Робота студентів складається з самостійного вивчення з певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Самостійна робота (СР) контролюється у вигляді тестів, контрольних робіт, рефератів і звітів. Питання з тем, що відведені на самостійне вивчення включені до контрольних заходів. Увесь обсяг СР містить завдання які вимагають від студента систематичну самостійну роботу.